

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **Tomáš Pecina**, bytem Slezská 56, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 426/16, Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 14.6.2007, č.j. 1/07-Rk,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení**

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí bližší označeného v záhlaví tohoto rozsudku, jímž ministr spravedlnosti (dále jen „ministr“ nebo „odvolací orgán“) zamítl jeho rozklad, který podal proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „ministerstvo“) ze dne 23.5.2007 čj. OSV 44/2007.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí ministr nejprve konstatoval, že Tomáš Pecina (dále jen „žadatel“) požádal svým podáním ze dne 14. 2 2007 o zaslání seznamu všech soudců působících u obecných soudů ČR, kteří byli v minulosti členy Komunistické strany Československa. Správní orgán I. stupně žadateli sdělil přípisem ze dne 23.5.2007 čj. OSV 44/2007, že ministerstvo požadovanými údaji nedisponuje a dále neposkytnutí informace odůvodnil odkazem na příslušná ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“).

Odvolací orgán dále shrnul námitky obsažené v odvolání žadatele, a sice, že požadované informace nelze považovat za informace o politické příslušnosti soudců, přičemž se žadatel domnívá, že informace o tom, že ministerstvo nemá požadované informace k dispozici není pravdivá, neboť ministerstvem jsou vedeny personální spisy soudců obsahující mj. i informace o prověrkách soudců uskutečněných na počátku 90. let, v nichž je otázka politické příslušnosti soudců v komunistické straně jedním z prioritních posuzovaných aspektů a to minimálně ve formě statistických údajů.

Poté ministr konstatoval, že napadené rozhodnutí je přes své formální nedostatky rozhodnutím o nevyhovění žádosti o informaci. Při posuzování námitek týkajících se správnosti napadeného rozhodnutí se ztotožnil s důvody orgánu I. stupně, které jej vedly k nevyhovění žádosti o poskytnutí informací a dále uvedl, že poskytování informací o politické příslušnosti je citlivým údajem podle § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních informací a to bez ohledu na dobu, které se požadovaná informace týká. Tyto údaje je vždy možno shromažďovat a poskytovat pouze s výslovným souhlasem subjektu těchto údajů (§ 9 zákona o ochraně osobních údajů). Shromažďování těchto citlivých údajů nespadá do působnosti ministerstva spravedlnosti. Tyto údaje nelze bez výslovného souhlasu shromažďovat ani v souvislosti s posuzováním splnění předpokladů pro jmenování do funkce soudce. Ministerstvo spravedlnosti ani nevede osobní spisy soudců, jak se domnívá žadatel. Osobní spisy soudců vedou výhradně jednotlivé soudy.

Proti tomuto rozhodnutí směřuje podaná žaloba.

Žalobce konstatoval v žalobě, že po obdržení napadeného rozhodnutí zaslal Úřadu pro ochranu osobních údajů dotaz, zda jím požadované informace jsou citlivými osobními údaji ve smyslu § 4 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů, přičemž obdržel negativní stanovisko v odpovědi ze dne 2.7.2007. Žalobce dále poukázal na článek publikovaný dne 1.8.2007 v deníku Hospodářské noviny nazvaný „Neslušná otázka – Ctihodnosti, byla jste také v KSČ?“, z něhož žalobce dovozuje, že žalovaný disponuje požadovanými informacemi. Na základě uvedeného žalobce tvrdí, že žalovaný požadovanými informacemi disponuje, přičemž se nejedná o citlivé osobní údaje, nýbrž o prosté osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů.

Žalobce dále tvrdí, že údaj o členství soudce v politické organizaci jako je KSČ je zásahem relativně velmi intenzivním a dlouhodobě závažným, přičemž osobám ve veřejných funkcích náleží snížená míra ochrany osobnostních práv. Na podporu svého tvrzení žalobce poukázal na právní větu nálezu Ústavního soudu ze dne 11.11.2005 sp. zn. I. ÚS 453/03, v níž Ústavní soud judikoval: „Ochranu pověsti, resp. cti třeba vnímat i jako ochranu veřejného statku. Je proto ve veřejném zájmu, aby čest a pověst osob působících ve veřejném životě nebyla diskutována ve skutkově posunutých rovinách.“ Žalobce je toho názoru, že je neakceptovatelné, aby stát tajil minulost osob, které v něm působí jako soudci, aby jejich životopisy byly veřejně dostupné a soudci zatížení členstvím v KSČ byli vystaveni veřejnému tlaku směřujícímu k tomu, že justici budou muset opustit.

V písemném vyjádření k žalobě ze dne 19.11.2007 žalovaný uvedl, že ministerstvo spravedlnosti údaje požadovanými žalobcem nedisponuje a žádný platný zákon jej neopravňuje podobné informace shromažďovat. Ministerstvo se proto odvolává na odůvodnění napadených rozhodnutí.

Dále žalovaný poukázal na ust. § 8a zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o

svobodném přístupu k informacím“) a na § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., podle něhož patří údaje o politických postojích k citlivým osobním údajům. Dále žalovaný uvedl, že při shromažďování osobních údajů každého soudce je povinen informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány a komu mohou být zpřístupněny. Soudce musí poučit o tom, zda je poskytnutí osobního údaje povinné či dobrovolné a poučit jej ve smyslu ust. § 11 odst. 1 a 2 zákona o ochraně osobních údajů. Údaje o politické příslušnosti nepatří k povinným údajům, protože zákon o soudech a soudcích nezahrnuje údaje o politické příslušnosti do předpokladů pro funkci soudce. Správce osobních údajů (soud) disponuje údaji o politické příslušnosti soudce jen tehdy, pokud mu je tento dobrovolně poskytl a správce je může poskytnout jedině s jeho výslovným souhlasem (§ 9).

U ústního jednání, které se ve věci konalo dne 27.11.2008, žalobce setrval na podané žalobě včetně námitek v ní uvedených a zástupce žalovaného navrhl zamítnutí žaloby s poukazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a odůvodnění obsažené ve vyjádření k žalobě ze dne 19.11.2007.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:

Přípisem ze dne 14.2.2007 požádal žalobce žalovaného o poskytnutí informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím a to konkrétně o zaslání seznamu všech soudců působících u obecných soudů ČR, kteří byli v minulosti členy Komunistické strany Československa (žádost o informace ze dne 14.2.2007)

Přípisem ze dne 23.5.2007 sdělilo ministerstvo žalobci k jeho dotazu na „seznam všech soudců působících u obecných soudů ČR, kteří byli v minulosti členy KSČ“, že ministerstvo požadovanými údaji nedisponuje a žádný platný zákon jej neopravňuje podobné informace shromažďovat.

Dále ministerstvo poukázalo na ust. § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím a na ust. § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., dle něhož patří údaje o politických postojích (tedy i údaj o politické příslušnosti) k citlivým osobním údajům.

Správce (v případě soudců soud) je povinen při shromažďování osobních údajů každý subjekt těchto údajů informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovávány a komu mohou být zpřístupněny; musí rovněž subjekt údajů poučit o tom, zda je poskytnutí osobního údaje povinné či dobrovolné a poučit jej o následcích odmítnutí poskytnout povinný údaj (§ 11 odst. 1, 2). Údaje o politické příslušnosti nepatří k povinným údajům (zákon o soudech a soudcích nezahrnuje údaj o politické příslušnosti do předpokladů pro funkci soudce. Z uvedeného vyplývá, že správce osobních údajů (soud) disponuje údaji o politické příslušnosti soudce jen tehdy, pokud mu je soudce dobrovolně poskytl a správce je může poskytnout jedině se souhlasem subjektu těchto údajů.

Zákonem č. 6/2000 Sb., o soudech a soudcích (dále jen „zákon o soudech a soudcích“) není zakázána politická organizovanost soudců. Práva a povinnosti soudců jsou obsažena v § 79 a násl. zákona o soudech a soudcích, tyto musí soudci respektovat např. odmítnout jakýkoli

nátlak, vliv, povinnost nenechat se ovlivnit zájmy politických stran (tedy jakýchkoli stran), veřejným míněním, sdělovacími prostředky apod.

O odvolání žalobce ze dne 28.5.2007 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím tak, jak bylo uvedeno výše.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Žalobce se žádostí ze dne 14.2.2007 domáhal dle zákona o svobodném přístupu k informacím zaslání seznamu všech soudců působících u obecných soudů ČR, kteří byli v minulosti členy KSČ. Žalovaným byla tato žádost zamítnuta s odůvodněním, že ministerstvo nedisponuje požadovanými údaji a ani žádný zákon jej neopravňuje takové informace shromažďovat. Dále žalovaný pak poukázal na § 8a zákona o svobodném přístupu k informacím a na § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů a závěrem rovněž na § 79 a násl. zákona o soudech a soudcích.

Obecně lze konstatovat, že právo na informace není bezbřehé a je nutně omezeno chráněnými zájmy dle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), ostatními ústavně zaručenými právy a svobodami (čl. 10 Listiny), jakož i dalšími pravidly pro možná omezení práva na informace dle čl. 17 odst. 5 Listiny.

Základním pramenem právní úpravy ochrany osobních údajů je Listina, kde je zakotveno jak právo na informace, tak i právo na ochranu osobních údajů. Listina v čl. 7 zakotvuje právo na nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, v čl. 10 odst. 3 upravuje právo každého na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě a v čl. 13 stanoví, že nikdo nesmí porušit listovní tajemství ani tajemství jiných písemností a záznamů. Listina tak zaručuje nedotknutelnost osob a jejich soukromí a tato nedotknutelnost může být omezena jen v případech stanovených zákonem. Listina dává právo každému, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno, právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života a právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.

Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinné subjekty povinny poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti. Povinný subjekt poskytne tedy jen ty informace, které přímo souvisí s plněním jeho úkolů. Podle odst. 3 tohoto ustanovení se zákon mj. nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu, jímž je zákon o ochraně osobních údajů. Podle odst. 4 tohoto ustanovení se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.

Poskytnutím informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím se rozumí přímé nebo zprostředkované sdělení údajů o skutečnostech, které se týkají zákonem stanovené povinnosti subjektu povinného poskytovat informace a jejího výkonu. Informace požadované žalobcem však informacemi ve smyslu uvedeného zákona nejsou.

Žalobce v předmětné žádosti žádal zaslání seznamu všech soudců působících u obecných soudů ČR, kteří byli v minulosti členy KSČ. Z logiky věci vyplývá, že zaslání takového seznamu předpokládá činnost spočívající ve shromažďování informací o politické

angažovanosti a to všech soudců působících u obecných soudů ČR po určité konkrétně vymezené období. Shromažďovat informace tohoto druhu není předmětem činnosti žalovaného, a proto ve shodě s ust. § 2 odst. 1 a 3 zákona o svobodném přístupu k informacím není žalovaný povinen tyto informace vyhledávat ani sdělovat. Uvedený závěr učinil soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2003, čj. 5 A 135/2001-39).

Z výše uvedených důvodů nemohl shledat soud žalobu úspěšnou.

K žalobním námitkám soud uvádí, že ani tyto neshledal důvodnými.

Žalobce tvrdí, že mu byla poskytnuta nepravdivá informace, že ministerstvo nemá jím požadovaný seznam soudců, kteří byli v minulosti členy KSC.

Žalovaný však tvrdí naopak, že takový seznam nemá, tedy požadovanými informacemi nedisponuje a žádný platný zákon jej neopravňuje podobné informace shromažďovat.

Ochrana osobnostních práv je zakotvena přímo v Listině (viz výše) a převážná část informací týkající se fyzických osob je chráněna již jako osobní údaje podle zákona o ochraně osobních údajů.

Zákon o ochraně osobních údajů je jedním z řady právních předpisů, jejichž smyslem je ochránit soukromý a rodinný život občana. Tato skutečnost je obsažena v § 10 tohoto zákona, kde je uvedeno, že při zpracování osobních údajů dbá správce nebo zpracovatel, v daném případě soud, na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života subjektu údajů. Uvedené znamená, že soud (jako zaměstnavatel) má pro plnění svých úkolů právo, a pokud jde o sdělení informací dle zákona i povinnost používat a příp. i jiným osobám sdělovat ty osobní údaje, které se týkají výlučně jeho pracovních aktivit a zjevně nevypovídají o jeho soukromém životě. Soud jako zaměstnavatel tak může, je-li to potřebné k plnění jeho úkolů, a zvláštní zákon nestanoví jinak, bez souhlasu zaměstnance sdělit jeho jméno a příjmení, akademický titul, funkční zařazení a příp. i platové rozmezí, které tomuto zařazení odpovídá, popř. i kontaktní údaje zaměstnance na jeho pracoviště a je-li to ve veřejném zájmu také informace o náplni a výsledcích jeho pracovní činnosti. Jde-li však o jiné údaje, je třeba zveřejnění těchto údajů podříditi režimu zákona o ochraně osobních údajů. Vzhledem k tomu, že se na zveřejnění údaje o politické příslušnosti nevztahuje žádná z výjimek podle § 5 odst. 2 písm. a) – g) tohoto zákona, může zaměstnavatel tj. soud zveřejnit tyto požadované údaje pouze se souhlasem zaměstnance, tedy soudce.

Soud proto uzavírá, že soud (tj. zaměstnavatel) jako správce osobních údajů soudce (tj. zaměstnance) stejně jako kterýkoli jiný zaměstnavatel je tedy povinen chránit údaje týkající se jeho soukromí a není nadán k vytváření či shromažďování osobních údajů pro vytváření jejich seznamů.

Žalobce žádal informace od ministerstva spravedlnosti. Úkolem státní správy soudů, jehož součástí je ministerstvo spravedlnosti, je vytváření podmínek k řádnému výkonu soudnictví po stránce personální, organizační, hospodářské a finanční (viz. ust. § 118 odst. 1 zákona o soudech a soudcích). Subjekty osobních údajů, tedy soudci, o jejichž osobní citlivé údaje žalobce žádal, nejsou v žádném postavení nadřízenosti či podřízenosti, nejsou v pracovněprávním vztahu vůči tomuto orgánu státní správy. Z uvedeného nelze dovodit dispozici seznamem, který žalobce žádal.

Žalobce namítá, že údaje jím požadované nejsou citlivými osobními údaji, nýbrž jde o prosté osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů.

Pokud jde o vymezení pojmu „osobní údaj“ či „citlivý údaj“ ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů, tyto pojmy jsou definovány v § 4, v němž se pro účely tohoto zákona rozumí

pod písm. a) **osobním údajem** jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu,

pod písm. b) **citlivým údajem** osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů.

Za shromažďování osobních údajů shledává tento zákon (§ 4 písm. f) systematický postup nebo soubor postupů, jehož cílem je získání osobních údajů za účelem jejich dalšího uložení na nosič informací pro jejich okamžité nebo pozdější zpracování.

Žádaný „soubor informací“ je nepochybně souborem osobních údajů. Informace, zda subjekt údajů byl členem strany (jakékoli) je dle soudu naplněním i definice „citlivý údaj“ ve smyslu výše uvedené definice (§ 4 písm. b), neboť členství v jakékoli straně je údajem vypovídajícím o politických postojích subjektu údajů. Z uvedeného důvodu pak zpracování těchto údajů podléhá režimu daného ust. § 9 zákona o ochraně osobních údajů.

Z uvedených důvodů nepřisvědčil soud tvrzení žalobce a ani stanovisku Úřadu pro ochranu osobních údajů v odpovědi ze dne 2.7.2007, že nejde v daném případě o citlivý údaj ve smyslu zákona o ochraně osobních údajů.

Soud je toho názoru, že nelze rozlišovat mezi jednotlivými osobními údaji jako jsou např. členství v politické organizaci, členství v náboženské organizaci, členství v odborové organizaci, náboženské či filozofické přesvědčení, byť žalobce se právě tohoto rozlišení v žalobě dovolává a to s poukazem na tvrzenou nižší míru ochrany osobnostních práv příslušejících osobám ve veřejných funkcích.

Soud je toho názoru, že jednotlivé články Listiny je třeba aplikovat striktně a to vůči všem stejnou mírou, neboť každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo zneužíváním údajů o své osobě.

Nelze, tak jak žalobce tvrdí, z důvodu odtajnění minulosti osob, které vykonávají soudcovskou funkci, jednotlivé články Listiny vykládat účelově tak, že obsah těchto článků platí a je závazný toliko pro ty osoby, které nejsou soudci nebo že neplatí pro osoby, které byly v minulosti členy KSČ. Takovýto výklad nelze připustit, neboť ve svém důsledku by byl toliko účelovým a v rozporu s čl. 1 Listiny, jenž stanoví, že lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i právech, základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.

Ačkoliv lze chápat pohnutky žalobce a jeho veřejný zájem na informace týkající se jednotlivých článků soudní soustavy a jejich činnosti, nelze odhlédnout od faktu, že jím požadované informace se týkají osobních citlivých údajů a jejich charakter rovněž brání jejich poskytnutí.

Ze všech shora uvedených důvodů Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve smyslu ust. § 78 odst. 1 zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat ve lhůtě dvou (2) týdnů po doručení rozhodnutí kasační stížnost za podmínek § 102 a násl. s.ř.s., a to k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím soudu zdejšího, a to ve dvojím vyhotovení.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná, nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 27. listopadu 2008

JUDr. Ladislav Hejtmánek v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
I. Vodehnalová

